

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
28 juniu st. v.
10 iuliu st. n.

Este în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 26.

ANUL XXIII
1887.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

SECERĂTORIA.

Ce fericiți am fi împreună!

Noi nu ne-am spus-o, — dar veți bine
Că ne iubim, și ochii tei
De mult așteptă dela mine
Să spuie cuvântul greu dintăiu.

Când ne 'ntălnim, i-o fericire,
Ce-am fost dorit-o amândoi;
Nu-i limbă 'n stare să inșire
Din ochi câte ne spunem noi!...

Se sorb adânci și insetate
A noastră lacome priviri,
Acelaș gând și dor ne-abate,
Aceleași vecinice porniri.

Și-atăta ți-i de înțelesă
Cerșirea ochilor mei triști,
Că te roșești, ca o mirésă,
Clipești, nervos buzele-ți miști...

Și dulce-mi cați a desmerdare,
Pe-ascuns un zimbet imi trimeteți:
In noi, intunecat, tresare
Misterul vecinicei vieți.

O, ne 'nțelegem de minune,
Cu cât ne întâlnim mai des, —
Și totuși ne sfim a spune
Ce fie care-am înțeles.

De rămănem singuri, vr'odată,
Stăm muți, cu ochii in pământ;
Tu, par c'aștepti — infiorată, —
Eu — indeșerț mintea-mi frământ...

De ce nu vrei?... mai lesne-ți vine
Să-mi faci tu cale la 'nceput:
Apropie-te blând de mine
Și 'ntinde-mi mâna s'o sărut.

Din vraja dulcilor ispite
Ne mai cătând să te abați,
Ne-om pomeni, pe negândite,
Ca decând lumea 'mbrățișați.

La ce vrei să se risipescă
Atâtea visuri inzădar?
La ce comóra ta firăscă
Să ți-o ingropi, ca un avar?

Acum ți-i inima ferbinte,
Frumosă ești, iubită ești....
Ce mai aștepti, așa cu minte,
Și 'n taină, singură, tânjești?

Nu simți cum prinde să te 'mbete
Tăria 'nfrântelor dorinți?
Nu veți cum arși de sfânta sete
A sărutărilor ferbinți?...

Indemnul tineretii tale
Ascultă-l cât e de 'nțelept!
Cu-atăta dor îți cat in cale!
E-atăta timp de când te-aștept!...

Ce fericiți am fi împreună!...
Ne-am alintă, ca doi copii.

Acu ni-i vremea numai bună
De desmerdări și nebunii!...

O vino, fă ce vrei din mine,
Stăpâna vieții 'mele fii;
Rentorcem vremile senine,
Comóra de copilării!

A. Vlahuță.

Pentru totdeauna.

— Novă. —

(In amintirea prietenului meu Petre O'econonu.)

I.

omenii și lucrurile merg de mână. Câte odată
omenii fac pe lucruri; de cele mai multe ori lu-
crurile și întâmplările fac pe oameni.

Așa eră cu Filip Chrisoverghi. Firea il
lăsase un mare suflet; întâmplările i-l făcuseră un
mare ștregar.

Nu pot spune decă eră vre-o legătură între dên-
sul și familia cu același nume, veche și cunoscută in
țără. Tot ce pot ști cu temeu, este că, Chrisoverghi
avusese o avere însemnată, pe care o mănecase in
tôte chipurile, artucând pe uși și pe ferești, dăruind
in drépta și 'n stanga, strângénd la mész sa toți ne-
bunii din lume, — tôte acestea, dicea el, numai spre
a aplică principiul economico-social: punerea in cir-
culație a capitalurilor.

— Bine, ce vinovat sânt eu, repetă adesea, decă
tata a avut grije să-mi lase 12 mii de galbeni venit
pe an?... Le mănănc și eu cum pot. Numai imi
pare reu câte odată, că le mănănc cu niște desmer-
dați ca voi, și că nu me gândesc la bieții băeți să-
raci, cari vin ca și mine la invetătura și cărora le
ajunge 200 lei pe lună spre a invetă de șapte ori mai
mult decăt invetăți voi toți, bărbați și femei!

Aceste cuvinte, hăitcul le primia mai in totde-
una cu chiote și țipete, in care numele lui Chriso-
verghi eră glorificat ca numele lui Vișniu séu a lui
Osiris. Femeile ii săriau de gât, viniau cu liste de
loterii, ii cereau ajutor pentru săracii din Ioburgul lor;
bărbații, cu nasurile roșii de vin, ii vorbeau de so-
cietăți de exploatare, de fabrice, de dividende. — nu-
mai spre a-i luă câte o sută doue de franci pentru
formarea statutelor, cari nu se formau in vecia vé-
curilor.

Pe toți și pe tôte Filip ii ascultă, cu răbdarea
unui adevărat filosof, și mai la toți le da, curios să
vedă până unde merge bestia omenescă cu minciun-
ile și înșelătoria. — Er in mai tôte aceste orgii.
érna el se aședă in fața sobei și ascultă poveștile ce
pare a le spune or care lemn care arde, séu admiră
purpura aprinsă ce invăluie unii cărbuni gata a se
stinge. — lăsându-și prietenii să urle și să spargă la
sticle; — véra plecă adesea, in mijlocul chefului și
rătăciă prin boschete séu pe marginea lacului, când
erau la bois de Boulogne. In viața acestui muritor,
cel mai blasat din căți ii avea Parisul, există cu colț
de lume ascunsă, in care se adăpostiau câteva ser-
mane suvenir, peste cari timpul, or cât trecuse, nu
putuse să le ștergă și nici să le slăbescă puterea. Și
când el fugia câte-odată de tagma prietenilor, fugia
spre a bate incetișor la pórta acestei lumi, in care
el, Filip Chrisoverghi, se regăsiă copil, mergénd de
mâna mamei sale printr'un parc imens, până in mar-
ginea unui lac tot atât de frumos ca cel din bois.
Și-apoi barca, caii, grădinarul care i făcea totdeuna
arcurile cele mai tari in córdă, câinii tatălui seu de

vânătoare, și o mulțime de alte reminiscențe sfinte, i pricinuiau cea mai nețermurită plăcere din câte un om ca dânsul mai putea încerca.

Timpul luase mai întâiu pe mamăsa, — luase apoi pe grădinar; arcul se uscaseră; — dintre cai mai trăiau numai unii orbi și suri de bătrânețe; — prin parc, erba crescuse până și pe pietrișul cărărilor, — er mai la urmă murise și tatăl seu. Eă colțul de lume pe care îl căută adesea Filip.

Cu o viață ca cea care o ducea el, ruina veni în câțiva ani. Vându pe rând două moșii ce avea peste Olt, și eră gata să vândă pe cea de-a treia, ultima rămasă din zestrea mamei sale, când o simplă întâmplare i schimbă tot planul său mai bine totă nebunia vieții.

Voiă să plece din Paris într'o lungă călătorie prin lumea nouă. Incepă a face un fel de catagrafie a lucrurilor ce trebuiau lăstate la Paris și a celor ce trebuiau luate. — Prin gemantane găsi fel de fel de hârtii uitate, și într'un vraf de scisori ce zăceau prăfuite în fundul unui cufer, recunoscu scrisoarea fină și tremurătoare a mamei sale. De și totă această corespondență o avea strânsă și legată cu cea mai sfântă grijă, își inchipui că s'a putut să trecă o scrisoare neobservată, și o ridică din mulțimea celorlalte plicuri zădarnice spre a o pune la locul ei. — Curiositatea îl făcu s'o citească. Scrisoarea eră din 67; slovele abia se mai cunoșeau. Ea incepea astel:

»Copilul meu, astăzi viu dela Mihăileni, unde am fost să îngrijesc de zidirea fântanei ce am hotărât, împreună cu tatăl teu, să înălțăm în locul unde eră să te ineci în marginea lacului. Zidim pentru satul întreg acest izvor, care singur are apa nesălcie, ca satul întreg să se roge pentru sănătatea și viața ta. — Când te vei face bărbat, și te vor aduce vre-o dată nevoile să-ți instreinezi averea ce ți-o strînge tatăl teu, să-ți aduce aminte Filip, că moșia această este a mea părintească, că într'ênsa m'am născut și eu și tu, și că mama-ta ar dori să nu-o vină nici odată și tot așa să rogi și tu pe copiii tei să facă...“

Apoi urmau o mulțime de alte povețe și îngrijiri, pe care numai dragostea unei mame le știe găsi în isvorul nesecatei sale bunătăți.

Filip remase câteva minute amețit. Ce dorise mama sa și ce făcea el! Nu mai departe decât în săptămâna aceea își ipotecase, în al doilea rang, pentru 1500 de galbeni moșia pe care cu nici un chip nu trebuia să-o instreineze. — Desgustat de el și de Paris, își strînse toate lucrurile ce le putea lua cu sine și a doua zi de dimineață plecă, dar nu în America, ci în România.

II.

Când ajunse la moșie se inserase.

Trecu pe lângă o curte în adevăr boerescă, în care bogăția strălucia până și pe foile pomilor, care păreau mai grase și mai pline decât la alți arbori. Case mari, hambare, dependințe, leși sistematice, mașine, și o mulțime de lucruri trebuincioase culturai, — spuneau că acolo s'a așezat avuția ca la dânsa acasă. — I se esplică, că moșia era a unui vechiu proprietar, dl Mărăcineanu, de a cărui nume Filip își aduse aminte. Incântat de vecinate, merse înainte.

Trecu prin satul seu, fără să fie băgat în seamă de nimeni. Sătenii inse păreau a trăi într'o bogăție ăre-care. Lucrul acesta îl imbucură. — Ajunse la porța caselor boeresci, și trebuî să se dea el singur jos din trăsură spre a chemă pe cineva din năuntru. Eși un portar, pe care-l cunoșea. Aceste remase incremenit când auăi că Filip e proprietarul moșiei. Sări numai decât și-și chemă nevêsta și copiii, cari i sărutară mânilor, îl scutară de praful, i luară lucru-

rile din trăsură, pe când portarul deschidea ușile caselor.

Filip privia cu o bucurie tristă toate aceste lucruri părăsite, cari fiecare i păstră câte un suvenir din copilărie. Erău toate totaceleași, dar mai bătrâne cu 15 ani.

Intră în casă. Se așteptă să gonască lilieci și guzganii de prin odaile cele închise de atâta timp, dar nu goni nimic, căci nu întâlni nimic, numai un aer greu de sulfina i reaminti, că acele case nu vâduseră pe stăpânul lor de multă vreme. Astfel totul eră la loc, măturat, îngrijit ca și cum ar fi fost lăsat numai de o săptămână de stăpâni.

— Se vede că dumneata ești o femeie harnică, dișe Filip îngrijitului. Am să-ți fiu de mult ajutor. Vrei să remăi la mine ca să me-ajuti să dau de urmă tuturor lucrurilor cari sânt aici?

— Noi, cucóne, sântem ai casei. Nu ne ducem decât decă ni-i goni. Me rog inse pentru lucrurile din casă să me duc să chem pe cuconița noastră.

— Care cuconiță? Mai e cineva proprietar cu mine pe casele părintești? întrebă Filip cu ărecare asprime.

— Ba nu..., dar.... decă nu-mi poruncești, nu me duc.

Filip își luă de seamă, și incepă a discóse pe portarésă despre cucóna care i știea atât de bine lucrurile din casă. Femeia spusă că eră fata boerului de alături, care și ea fusese prin țeri străine și eră întorsă de vre-o cinci ani în țeră. Edmea venise întâiu de curiositate să vedă ce e în această casă care sta de atâta timp închisă; după aceea viniă de plăcere să arate îngrijitului cum să ție curate lucrurile, — și în cele din urmă avea o adevărată dragoste pentru aceste mobile elegante dar părăsite.

Filip rugă pe îngrijitóre să-și cheme stăpâna, cum o numia ea, fără inse să-i spusă că a venit cineva. Femeia plecă.

El remase și incepă a trece prin odaie, cu pieptul plin de cele mai ciudate simțimente: durere pentru trecut, bucurie pentru present, speranță pentru viitor, cari toate se confundau într'o singură vorbă mare și dătătoare de viață: revederea. Când ajunse în odaia sa, se vedu tot într'o oglindă mare, care-l înfățișă așa cum eră: nalt, cu barbă lungă și îngrijită, cam ostenit de drum, cam bătrân, cu o rază de regret în ochiul seu albastru, care părea că se duce spre trecut să întrebe zilele scurse, unde e tinereta, unde e fericirea, unde e adevărată viață? ... Și alături de oglindă, ca un respuns mut, un portret a lui, de pe vremea când plecase la Paris, părea a-i aretă că viața a fost între acele patru ziduri părintești, de care el sta atârnat de 15 ani. Filip trecu în camera de alături.

Aici remase un moment în prag. Eră odaia singurei femei pe care o iubise. Intr'ênsa totul eră imbrăcat în negru. Filip se apropiă de pat, unde își inchipuiă că va găsi portretele familiei, și în adevăr, sub un voal negru, recunoscu pe măsă.

Atunci, această vlăstare stricată a Parisului, se plecă incet spre cadrul cel vechiu, și, cu ochii plini de lacrimi, sărută sticla după care se odihniă de vreme lungă imaginea mamei sale.

Toțmai atunci ușa se deschise și intră o femeie tinēră, imbrăcată într'o rochie lungă de mătăsă și ținând în mână o carte. Ea intră cântând, fără a vedă pe Filip care eră pe jumătate ascuns de perdelele patului. Când acesta se întorse, Edmea, speriată voi să fugă.

Filip o rechemă incet:

— Dómnă, cu totă rușinea ce incerc de a ve

spune lucrul acesta, vedeți că plâng, — și un om care plânge nu poate fi un făcător de rele.

Ea, necunoscându-l, se uită la el cu asprime.

— Nu pot, domnule, atunci, să-mi esplic cum ve găsiți aici . . .

— Pote că eu aș ave mai mult drept să ve întreb lucrul acesta, dar fiind-că știu cum ve găsiți aici, nu întreb nimic, ci numai me mulțămesc a ve spune că ori unde ve vor duce întemplierile vieții, să ve aduceți aminte, că aveți in Filip Chrisoverghi un prieten care va fi gata ori când să ve dovedescă recunoștința sa . . .

— Di Filip! stăpânul moșiei! dișe ea . . . Éta pentru prima-ora un străin întrebând pe proprietarul unei moșii de ce vine el acasă. In adevăr, trebuie să vi se pară foarte ciudat lucrul acesta, — dar vedeți eu imi făcusem un obicei de-a veni mai in toate săptămânile câte odată și a îngriji de aceste lucruri, pe care nimeni nu le mai îngrijește de vre-o 15 ani . . . Ve mărturisesc, că am făcut reu, dar nu șcieam decă stăpânul lor le va mai vede . . . și am făcut și mai reu că am îndrăznit să deschid acest piano și să supăr liniștea adâncă a portretelor la care priviați adineoarea au atata . . . atât de impresionat.

— Nu, nu-ați făcut reu de loc. Eu, decă primiam cu pré mult interes, primiam pe o ființă care nu are astăzi glas să ve mulțumescă, dar care ve înțelege și ve iubește. — O! . . . decă omul ar pricepe mai de cu timpuriu ce e viața, ar ști unde să se ascundă ca să trăiescă. — dar n'o înțelege decăt pré târziu . . .

— Se vorbește de dvostre foarte mult reu in casa noastră, dle Filip. De ce nu ve îndreptați? . . . întrebă Edmea cu ore-care naivitate.

— Reu? și de ce?

— Se dișe că ați cheltuit o avere insemnată; că nu aveți nici o legătură cu pământul in care ați născut și crescut; că . . . nu țineți la nimic in lume. De sigur tată meu se înșelă când ve judecă astfel.

Filip mișcă trist din cap:

— Din nenorocire tatăl dvostre nu se înșelă. Am îmbetrănit fără să fac nimic . . . afară de datorii. — Și se lăsă pe un scaun cuprins de-o desnădăjduire sfâșietore.

Edmea se aședă și ea pe un alt scaun, și câteva momente trecură, fără ca să se audă cel mai mic sgomot. In cele din urmă Filip se sculă cu o hotărîre bărbătească in privire.

— In fine, trebuie să fac ceva! . . . Ascultă-me dómna: abiă te cunosc, și simt că-ti sînt dator multe lucruri. Voiu să incep. Ce pot să fac pentru dumneata?

— Pentru mine nimic. Pentru dumneata poți să faci multe . . . începând prin a rămâne in țeră. Edmea, acea de care rideai pe când încă erai Român, îți repetă astăzi, că nicăeri omul nu găsește hrană sufletului seu decăt acolo unde își are toate suvenirile.

— Edmea? . . . de care rideam eu? . . . Értă-me, dar nu-mi mai aduc aminte.

Ea plecă ochii in jos. După aceea i ridică, umeși de o lacrămă care nu îndrăzniă să éșă din închisorea genelor.

— E cu atât mai bine, domnule, pentru ușurarea spiritului dumitale de pré multe sarcini. Voi să plece. Filip o apucă de mână și o sili să rămăie.

— Dómna! Edmea! . . . rămân aici pentru totdeuna.

— Pentru totdeuna? . . . dișe ea dând din cap și uitându-se la el cu una din acele priviri ce numai ochii care iubesc știu să aibă; — pentru totdeuna!

Atunci ea duse mâna, ce o ținea într'ale sale,

la gură, cu o repeđiciune estra-ordinară, și, după ce o sărută de câteva ori, eși ca un fulger.

Filip remase incremenit. In mintea sa i se grămădiau o mulțime de amintiri din copilărie și parcă incepea să vedă o fetiță șubredă și selbatică printre nenumeratele sale vedenii încântătore, — care acum eră măritată și fericită.

Esi in balcon și se puse să privescă srpe partea caselor vecine, fluerând incet o arie din sudul Franței, a cărei monotonie conveniă minunat de bine tristeții sufletului seu. După aceea se cobori in parc și apucă spre lacul ce se infundă in pădure. El mergend, băgă de sémă câteva stoluri de rațe selbaticie, cari zburau speriate pe deasupra capului seu, dar nu-ș dete socotelă de nimic.

Când ajunse in costa despre apus a lacului, se oprí in margine să privescă pitorescul ce i se desfășurá inainte. — Uitându-se pe lac, vedú o formă omenescă plutind la suprafața apei, cu mânilor strênse la piept și într'o completă nemișcare. Curios, se sui într'o luntre veche ce sta la mal ca un paznic al trestielor, și ajunse corpul.

Érá Edmea. Se inecase

Filip, aprópe nebun, o ridică cu multă greutate in barca și o duse la mal. Acolo, o dete singur jos din luntre; o aședă pe un așternut de erbă, și, după ce i șterse fruntea de apă, i luă capul pe brațele sale și se uită lung, lung la dênse, ca la o fericire care-ți zboră. Obrazul părea a fi încă viu, cam palid, cam lungit de suferințele morții, dar tot frumos și tot poetic. Gura sta întredeschisă, părénd gata a rosti acel *totdeuna* pe care-l dișese cu atata foc și atata incredere Umerii erau albi. Buclele de păr desfăcute și negre păreau a face doliul figurei pe care o încadrau. — Érá frumósă chiar mórtă.

Chrisoverghi, fără să șcie ce face, se plecá spre ea și i luă capul in brațe.

Apoi o sărută cu un fel de tainică înțelegere, repetând incet:

Totdeuna! . . . pentru totdeuna! pentru totdeuna!
Și pentru totdeuna remase la Mihăileni, căci peste câteva săptămâni muri și el.

Astfel se sfêrșește.

Don Padil,

L u i X.

Când te-ai rădemat pe sînu-mi și mi-ai spus că mă iubești,
Eu in ochii-têi citit-am, că adânc mă amăgești
Și plutind in amăgire al meu suflet îți robesc,
Fericită sînt că 'n lume pot eu astfel să iubesc.

Când mi-ai spus că e sfêrșită dragostea din peptul têu,
Eu n'am plâns și nici pe tine te-am luat in nume de reu,
Căci așa te cunoscusem și așa tu m'ai supus,
E pré vechiă pentru mine noutatea ce mi-ai spus.

Smara.

Stéua frumuseței.

— Novelă de August Wolf. —
(Incheiare.)

Ș dori foarte mult să citesc acea carte, dișei cu o voce rugătore.

— Nu me turbură acum, decă nu vrei să te dau afară, fu respunsul lui. Intristat me pusei la feréstă, reflectând asupra mijlócelor de-ami procură acea carte și sperând că voi isbuti.

Atunci o servitoare deschise ușa și chemă pe unchiul meu afară, dîcînd că un străin cere să-i vorbescă. Unchiul se duse spre ușă și eu me credeam în posesiunea cărții, când se întorse înapoi și i-mi ordonă să ies, fiindcă are să închidă camera.

— Nu-aș pute să iau acea carte cu mine? îl întrebai.

— Așteptă până mai târziu, i-mi răspunde, și vin-o acum.

— Nu puteam obiectă nimic; trebuia să me supui și să ies. Dar me consolam, căci unchiul vorbise de mai târziu.

Străinul remase aproape o jumătate de oră în conversațiune cu unchiul, care apoi își luă pălăria și mantela și eși cu dînsul. Trebuia să reintru în camera mătușei mele, armându-me cu speranța că voi dobîndi în urmă cartea. Această răbdare finu vre-o jumătate de oră, după trecerea ei inse biruise nerăbdarea care me chinuia grozav. Me pusei la ferestă ca să nu-mi scape din vedere întorcerea unchiului meu, dar el nu reveni. Cum sînt copiii: ceea ce nu pot ave astăzi, nu există de loc pentru dînsii: me apucase disperarea și avusei ochii plini de lacrimi. Nu pot să-ți spui cîtă strălucire respîndise stéua frumuseții în fantasia mea și cîte lucruri sublime imi inchipuiam: superlativul frumosului și sublimului, o poemă care făcea de prisos tôte cealalte poezii dramatice, care împreună în sine preeminența tuturor poeziilor, adevărata flóre a plantei cereșci, în comparațiune cu care tôte cealalte producțiuni nu erau decît frunze verzi.

Fără indoelă atunci nu-aș fi fost în stare să me exprim într'un chip atît de deslușit, dar simțemîntul îl avusei pe de plîși atît de viu, încât i-mi este prezent încă astăzi Stéua frumuseții eră singura inchipuire care umplea cugetările mele; vedeam în imaginațiunea mea ca printr'un vél femei minunate de frumoșe, palaturi somptuose, cavaleri eroici, grădini, aur și flori, sunete de chitară la lumina stelelor și cîte mai șciu: tôte trecea repede poporînd fantasia mea ca figurile peștiște ale unui caleidoscop.

Inserase și unchiul nu mai revenise; trebuia să me duc acasă cu mama. A doua zi, îndată ce-mi fu cu putință, alergai la unchiul meu, dar acolo aflăm că el plecase în călătorie, și mătușa mea nu șciea când se va întorce; trebuia dar să me resemn la răbdare.

Absența unchiului meu se prelungi mai multe săptămîni; în tot acest interval cugetările mele erau concentrate esclusiv numai la stéua frumuseții. Cum pôte să fie? mă întrebam, petrecînd ore întregi cu cercări de-a ghici. Titlul dice și Principesa de Granada. Ce se pôte petrece acolo? Ce evenimente se pot întemplă? Fantasia mea, fiind dirijată la acest singur obiect intunecos, incepuse de atunci a întrevede ore-care figuri, ore-care relațiuni și impregiurări, inse nedistincte. Ore așa va fi fost, séu pôte să fi fost și așa? așa speculam și schimbam neconținut personajele și situațiunile visurilor mele. Dar nu, cugetam pe urmă, trebuie să fie mai frumos, mult mai frumos, atît de frumos, încât e peste putință să-mi fac o idee

În fine unchiul reveni din călătorie sa și îndată ce-l vădui îl întrebai despre carte. — A! i-mi răspunde, cea carte próstă! am restituit de mult cărțile aceste.

Cu ochii plini de lacrimi îl mai întrebai decă nu ar pute să-mi procure cea carte, și el i-mi răspunde: pôte, voi vedé. De multe ori pe urmă îl mai rugai să-mi procure pe stéua frumuseții, credui că voi isbuti cu stăruința, dar fără folos și în sfîrșit trebuî să renunț la cercările mele zădarnice. Dar,

de cîteori mă aflam la mătușa mea, pîndiam ușa acelei camere ca să nu-mi scape ocașiunea, când ar intră cineva, să mă pot introduce după dînsul. Într-o zi isbutii a intră cu mătușa mea și o rugai să deschidă dulapul cu cărți, ceea ce și făcu după multe rugăciuni; impinse bunătatea ei chiar până a-mi scôte cărțile la care nu puteam să ajung. Nu mai erau atâtea cărți ca atunci când le vădusem pentru prima oră: deschisei pe tôte câte aveau ore-care asemănare esterióră cu stéua frumuseții, dar indeseert, ea perise. Luai o altă carte cu mine, dar ce eră? ce putea să fie? Fata dela Sevilla: Dumneđeule! cît de departe de stéua frumuseții!

Eră dar pozitiv că nu puteam să dobîndesc cea carte, dar dorul meu de-a pune mîna pe dînsa creșcea mereu și fantasia mea eră atît de agitată, încât revoltându-me în contra ursitei, i-mi viniă ideea că, neputîndu-mi procura altfel pe stéua frumuseții, să-o scriu însu-mi pentru mine, înlocuind prin fantasia ceea ce-mi refusă realitatea. I-mi aduc încă aminte cea sêră când plîngînd de necaz, luai acésta hotărîre, ce o pusei îndată în executare. Cum pôte să fie? me tot gîndiam de și mai bine de dece ori rupsei pe urmă lucrarea începută, care odată înaintase până la al treilea act. Dar totdeuna după lăpêderea unei cercări, rencepeam din nou cu-o crescîndă plăcere. Înțelegînd în fine că nu pot isbuti spre satisfăcțiunea mea, i-mi dîsei: Dar Lope, ce prostie din parte-ți! Cum se pôte să-ți inchipuești că vei pute să scrii din capul locului o stea a frumuseții? Scrie mai înteu alte lucruri, deprinde-te, desvoltă-ți capacitatea, și decă vei simți că facultățile s'au întărit, atunci mai fă o cercare. A cugetă și a execută fu una pentru mine. Incepui dar a compune alte drame în glumă, de petrecere; așa trecu timpul și din ce în ce pusei mai multă serioșitate la cercările mele, scrisei și alte poezii, și cu cît scrieam mai mult, cu atît simțiam mai bine că tôte nu sînt decît pregătiri pentru opera mea cea adevărata.

Scrierile mele ajunseră cunoscute, lăudate, gustate și represintate, și eu continuam să scriu mereu; nimic nu me putea satisface și șcii tu, Fernando, că încă de trei ori am reinceput să scriu pe stéua frumuseții și de trei ori am ars aceste cercări? șcii că sînt doi ani de când am severșit ultimul sacrificiu în felul acesta? și șcii că la tôte operile mele a zăcut ascunsă ideea că tôte acestea nu sînt decît pregătiri pentru stéua frumuseții? Nici până astăzi nu-am putut să pui mîna pe-acea carte și, ca să dic așa, a ajuns problema nedeslegată a vieții mele să scriu stéua frumuseții.

— Așa e, dise Fernando, acésta are ore-care asemănare cu simțemîntul meu care me opreșce de-a scrie. Dar, Dumneđeule! esclamă de-odată; așteptă să me gîndesc; stéua frumuseții séu Principesa de Granada? da, i-mi aduc aminte; așa e, cunosc piesa...

— O cunoșci? esclamă Lope, apucându-l de braciul cu atîta vioiciune, încât se vêrsă vinul din paharul lui Fernando. O cunoșci; vorbeșce, spune-mi!

— Da, acum i-mi aduc aminte, am citit-o, sînt mai mulți ani de-atunci.

— Dar unde? întrebă Lope.

— Este cea mai próstă, cea mai miserabilă producțiune ce am citit vre-odată, de-aceea o și uitasem cu totul și numai pe urmă mi-am adus aminte că citisem cea scriere care nu are nimic frumos, afară de titlu.

— O! nu glumi! dise Lope serios.

— În credință, nu glumesc, răspunde Fernando; cređ că voi pute să-ți procur cartea.

— Te rog să-o faci! exclamă Lope! nu uită că trebuie să-o citească.

— Me prind, replică Fernando suridând, că te gândești: ori și cum trebuie să fie o operă frumoasă; nu-am încredere în părerea lui Fernando. Nu e așa, că astfel te-ai gândit? Ei bine! ai bi numai puțin răbdare și vei vedea cartea cu ochii tei; me prind inse că nu vei pute să-o citești până la fine.

— Me gândesc, să nu-o citească de loc, respunse Lope reflectând; me tem că după ce voi fi citit-o, nu voi mai scrie nimic.

— Nu ai bi nici o grijă, iubite! Noi amândoi suntem sub legea trândăviei; fiecare în felul său: eu nu voi scrie nimic și tu vei scrie cât timp bunul Dumnezeu îți va conserva zilele.

După aceste cuvinte amicii se sculară dela mese, Fernando bând restul vinului și Lope plătind consumațiunea lor, apoi se întorseră în tăcere și pe gânduri în oraș.

Domnele, cărora li se urise de mult, căseau din gură, dâna G. admise în fotoliul său; numai o jună și frumoasă domnișoră, care ascultă cu atențiune, și se frumôsă anecdotă! Pote că bunătatea sufletescă, care o caracterisă, o indemnă a resplăti prin această aprobare ostentă povestitorului.

Domnii se așteau în genere mai mulțumiți decât domnele și un doctor de filosofie întrebă: Unde ai găsit această anecdotă?

— Unde am găsit-o? și se Robert cu mirare; dar ea nu e adevărată. Adu-ți aminte că eram însărcinat a povesti ceva neadevărat și, implinindu-mi sarcina, am mințit cum se cade. Sper că în viitor me veți lăsa în pace.

Feciorul rămas.

— Baladă populară din giurul Năsăudului. —

Frunză verde frunzică,
Am avut o mândrucică,
Și-am lăsat-o să mai crească
Minte 'n cap să dobândescă.
Mândra mea decă-o-am lăsat,
S'o purtat s'o măritat,
Domne sfinte, ce bănat,
Nu mi-ar fi așa bănat,
De s'ar fi fost măritat
Dela noi al treilea sat,
Dar mi-i jéle și bănat,
Că ȕeu ca s'o măritat
Dela noi a treia casă,
Și mi-i inimioara arsă.
Es afară vedu-o,
Intru 'n casă-audu-o;
Es afară la recóre,
Buiguesc ca de lungóre,
Intru-'n casă la căldură,
Me lovi hólă de gură,
Măicuța mea m'o-ntrebat:
— Ce ești pruncuț supărat,
Dor te-o ajuns de-'nsurat,
Séu măsese de țipat?
— Mamă mamucuța mea,
Nu-i nici una de-ăstea,
Așterne maică patul meu,
Că me dóre capul reu
Și 'mi pune perina,
Că me dóre inima
După mândra séraca!
Măsa-o prins a cuvântă

Și din gură a ȕice așa:

— Nu te pruncuț supărá,
Multe fete sânt în lume,
Mai frumoase mai cu nume.

El a prins a ȕice așa:

— Mamă, mămucuța mea,
Multe stele sânt pe cer,
Care tóte 'n ȕiuă per.
Și mai mari și luminoase,
Nu-s ca mândra de frumoase,
C'asă merge de frumos,
Gândești că scrie pe jos!

Stefan B.

Originea și ființa nihilismului în Rusia.

— Studiu istoric.* —

Intemplerile inspăimântătoare din Rusia de aci au făcut să privescă lumea cu mirare într'acolo. Nici odată, și nici într'un alt stat nu s'a pomenit asemenea mișcare revoluționară, și compararea istorică, de altmintre atât de roditoare și așitătoare, nu ajunge în cazul acesta a ni reoglini nașcerea și ființa nihilismului, cu atât de puțin a ni le esplică.

O literatură întregă de cărți și gazete au apărut în termin de nouă ani asupra nihilismului. Apărători și acusători, acești din urmă în majoritate, dezvoltară cugetările lor asupra lui, parte mână în mână cu istoria, parte alipindu-se de faptele, la cari și noi însine am fost martori contimpurani, ba pôte și oculari.

Dară din multe cauze e chiar imposibil a compara intemplerile infiorătoare din Rusia cu intemplerile istorice contimpurane și antecedente, pentru că nici imperiul roman în timpul decădinței sale, nici Franția înainte revoluțiunii sale celei mari, nu se pot compara cu Rusia de aci. Mai departe pentru că individualitatea populară, cu care avem de-a face aici, e cu totul altmintre, decât ori și care, de care ni relatează vasta doctrină istorică. Și éráș pentru că marginele nihilismului sânt greu de aflat, și nimene nu e în stare a hotări, ori de sânt rădăcinele nihilismului de soiul politic, social séu literar.

Până acuma s'au putut construi sensul tuturor revoluțiunilor din relațiunea recipocă a păturilor dominante și dominate. Aceste ambe puteri zăceau una preste alta, și totul ȕintia într'acolo, a schimbă starea lucrurilor printr'o revoluțiă forțată, puterile dominante să se restórne, și cele dominate să se innalțe. Astfel s'a întemplat în Anglia, Franția, Germania, astfel în evul vechiu, unde aristocrațiă se luptă viđibil cu democrațiă pentru preponderanță.

Inse în Rusia de aci n'are mișcarea această caracterul unei desbinări între păturile de sus și de jos ale societății. Nihilistul nu-i de comparat nici cu plebeul din Roma cea vechiă, nici cu anglesul cerbicos, nici cu sansculotul frances, séu cu democratul german. Nihilismul se recrutéază atât din membrii aristocrației inalte, cât și din fiii și ficele preoților, țeranilor desrobiți séu propinatorilor jidovești. Aice nu se luptă păturile sociale într'olaltă, ci indiviđii se ridică contra instituțiunilor. Societatea se luptă contra statului, și fiindcă așa ceva nu s'a pomenit încă nici odată, fiindcă nimene nu pôte spune înainte, încotro va duce lupta această, de aceea nihilismul e o aparință așa de ingrozitoare și misterioasă.

Greșim cu totul, decă ne încercăm a-l stabili în urma observărilor filosofice făcute până acuma, într'o categoric anumită. Aparința această trebuie pri-

* Estras din foile contimpurane.

viță din toate punctele de vedere accesibile, atât din cele politice și sociale, cât și din cele literare și naționale, căci de altminterne n'am cunoșce ființa ei, și am desprețui-o în cauzele și verosimil și în efectele sale.

Muscanul face revoluția în modul său propriu, fiindcă sângele care curge în vinele sale se poate numi în sensul strict al cuvântului un suc deosebit. La acest sânge a contribuit câte o picătură Slavul, Normanul și Tatarul, și mestecătura rezultată nu e de comparat nici cu una dintre celelalte. În muscan zace lenea lângă crudelitate, fatalismul lângă romanticism, fantasia lângă energie, realismul cel mai dur, care numai se poate cugeta, lângă o esagerare idealistică.

Mai cu seamă inse e poftă de imitare foarte vioiu dezvoltată în Muscan. El învătă ușor, ce poate profita dela alții, și posedă un talent deosebit în învățarea de limbi străine. Posede totodată și un dar nespun după datinele și modelele altor popoare, și arată o pricepere în toate, ce poate fură dela celelalte naționalități în favorul său. Și decă cu toate acestea se schimoseșce, parcă n'ar ave trebuință de îmboldiri străine, acesta e numai fală, care încă e una dintre trăsăturile fundamentale ale ființei naționale rusești.

Poeții lor cei mai mari și-au luat de modele pe cei străini, și s'au și dat după șablonul acestora. Aristocrații lor au frecventat școlile franceze. Revoluționarii lor au imprumutat mijlocele, cu cari fac atentatele, dela învățării apusului. În Pușchkin se reoglinesc Goethe și Lord Byron, întocmai ca și măestrul în adept. Petroburg e un Paris străplântat în Rusia. Aparatele de dinamit din Moscova, și din palatul de ărnă au de model așa numitul: orariul lui Toma din Bremerharen.

Aceste fapte nu le putem trece cu vederea, decă voim să cunoșcem pe deplin caracterul național al Rușilor, și rezultatul acestor fapte nu vorbeșce nici de fel în favorul lor.

Aducându-și generațiunile ulterioare din Rusia aminte, că originalitatea lor e atât de puțină în mijlocul popoarelor europene, ei au cădut, cercând a delatură lipsa acesta, în labirintul cel mai încălțit, ce li s'a putut oferă vr'odată. Căci în loc să-și ieie pilda dela națiunile celelalte, și le-au instrăinat pe aceste cu totul, îmbetându-se cu visul, a-și creă singuri o dezvoltare națională proprieă. Magistrii străini se colotiră de cătră discipuli. Cultura celorlalți Europeni deveni în ochii lor un obiect de dispreț național, și cu toate că mai prin două secle a moralizat cultura străină păturele superioare ale societății rusești, și le-a europaisat așa dicitend din capul locului, totu-și au declarat-o ei de un venetic nesuferibil, dându-și totă silința a șterge dela rădăcină ultimele ei urme.

Acăsta e cauza națională a nihilismului, care-i comună cu ceea a panslavismului. Din ea se trage naturalminte nu numai suprafacilitatea în știință și cugetare, nu numai increderea pré mare în sine însu-și, care susține a-și fi șie-și indetul, ci și ura contra celoralte dinastii, contra tot ce-i dezvoltare regulată în stat, contra artei și științei, cari i-l inlesnesc pe om a purtă o viață corespunțătoare, și în fiine contra istoriei, acărei învățături îndreptă mai mult spre o direcțiune conservativă, decât revoltătoare.

Nihilisti nematuri încă, precum și nihiliste, cari au lăpădat toate legăturile morale și familiare, cugetă a fi în stare și în putere nu numai a resturnă ordinea statului, ba se încumetă a declară rebel întregi ordini lumești. Ei vénéză un martir, care poate să fie ori și ce alta, numai martir nu. Plăcerea subnării, crudelității și a curagiului esagerat sânt pentru ei o inspirațiune. Simțimentul neîntegibil de

nemulțămire se preface întrênșii în patimă de devăstare, usând de ori ce mijloc, ce li e numai la mână.

Și totuș numai forma revoluțiunii se esplică din starea națională al Rușilor. Și pe cât sântem în stare și fără psihologia popoarelor a află deosebirile preponderante între metoda care a urmat-o anglesul în revoluția sa contra Stuartilor și ceea a francesului contra Bourbonilor, într'atăt putem spune cu siguritate, că numai în Rusia a fost posibilă o mișcare nihilistică cu astfel de terorizări rafinate, cu astfel de orgii bestialice și desfrânate, cu tănuirea acăsta nemai pomenită, care face dintr'o legătură de-o miă de ômeni, o putere mai mare decât aceea a statului, în butul milionului de baionete, și cu însușirea acăsta genială de medii naturalistice pentru scopuri ucigătoare.

(Va urmă.)

Averchiu Macoveiu.

Poesii populare.

Din Solnoc-Dobăca în Ardeal.

Mamă, bădița me cere,
Nu me da fără plăcere.
Că mi-i da și n'a fi bine
Ș-oî vinî, mamă, la tine;
Și mi-i da și mi-a fi reu,
Tot mamă necazul teu,
Ș-oî vinî după 'mprumut
Și nu țî-l'oi da mai mult.

De-ar șci omul ce-a ajunge,
Tot ar suspină ș-ar plânge;
De-ar șci omul ce-ar păți,
De multe ori s'ar feri.

Duce-m'aș eu de pe-aici,
Dar imi par țilele mici,
D'am socotit să me las,
Până côlea la ispas,
Până côlea la Rusale,
Ca atunci a fi țiu mare,
Ș-atunci dômne bine-a fi,
Omul de-a se pustii
Și de-a trece 'n altă țeră,
Unde-i slujba mai ușoră,
Și plata mai bunișoră,
Cu lelea de subsuoră.

Fluturul crescut în ărbă,
Sbôră, sbôră 'n lumea largă,
Adă-mi veste de-al meu bade,
Că s'o dus, s'o dus departe:
Și de dorul lui mai mor,
Du-te, du-te iutișor!

De-aș mănă tot mălai dulce,
După diac nu m'oi duce:
Vięta diacului
Mai rea ca morarului, —
Că umblă din țeră 'n țeră
Cu leuca de subsuoră;
Că diacu-i cu dracu,
Când aude clopotu,
Țipă plugu 'n buruene
Și se cară* la pomene.

Maica din toate m'a scôte,
Dar din două nu me pôte:
Din cătane și de mörte.

Culese de:

Laura Veturia Mureșian.

* Se duce.

Cronică genovesă.

Voesc a încerca de a me achită de făgăduința ce am făcut cetitorilor »Familiei,« in ultima mea cronică din Geneva, de a-i întreține de dna Berton-Samson și de conferințele sale.

Permiteți-mi de a ve dice imediat, că dna Berton-Samson este fiica celebrului Samson și muma dlui Berton fiul dela teatrul »Porte St Martin.« Dna Berton-Samson este cunoscută ca profesora de dicțiune și de literatură prin cursurile ce a dat cu succes la Florența, la Paris și la Lausanne. Este autóra mai multor lucrări, și piese de teatru ce sânt pline de originalitate, și care pot servi ca model de stil. De dânsa sânt frumoșele piese: »Filosofii la douedeci de ani,« și »Diplomația căsătoriei,« tot de ea este: »Dna Madelenei,« »Fericirea imposibilă,« »Păpușa de Nuremberg« etc. . . .

In Elveția dna Berton este foarte cunoscută, dar mai cu sémă in Geneva unde posedă vechi amici și numerose cunoștințe. Am avut onórea de a-i fi prezentat; și cum se ocupă mult de literatura țării noastre și cum adorază scrierile Carmen Sylvei, și cum iubesc mult România, me primi cu óreș-care amabilitate distinctivă.

Dacă trebue să vorbesc de dânsa, nu știu cu ce să încep. Ce incântare posedă încă la 60 de ani! dar fără a o ști, séu pare a nu o ști; inima cea mai dulce, cea mai incântătoare, cea mai afectuósă. Ce penetrațiune, ce inteligență! Un spirit amabil și de elită ar fi făcut foarte bine in salonul lui Voltaire între Marchisa du Châtelers și dna Deffant, la discuțiunile intime din Ferney.*

Inainte de a sosi in Geneva, salónele literare își disputau onórea de a o posedă. Dna Barona de P... a fost una din cele intéiu ce deschise salónele sale in onórea dnei Berton. Eră puțină lume, cercul eră foarte restrîns; dar in schimb, toți asistenții erau cu trecuturi literare, artistice séu științifice, numai eu sermanul care ca trecut posedam speranța in viitor. Dna Berton a electrisat auditorul seu, atât prin bucățile ce a recitat, cât și prin acele ce a jucat la clavier. A recitat: »Ómenii săraci« de Victor Hugo și »Vasul stricat« de Sully Prudhomme. Ca musică ne-a dat »Marșul funebru« de Chopin; ce a fost executat cu o mare precisiune și cu mult sentiment. Apoi ne-a jucat câteva bucăți de musică scandinavă, ce sânt de o originalitate rară. Acésta serată intimă și plăcută nu a avut decât un defect, acela de a fini pré de vreme, ca tóte seratele genovesese, căci genovesul se teme de a nu fi in picióre a doua-đi de diminéța la afacerile sale, ér gurile rele pretind că pîcina seratelor scurte este o prescripțiune calvinistă; dar mie mi se pare, că genovesul face ca ințeleptul, voeșce să unescă utilul cu plăcutul.

Dna Berton dădu patru conferințe in sala Ate-neului, dinaintea unui public distins și iubitor de artă de a »dice-bine.«

Prima conferință fu rezervată de regulile și preceptele ce cere o bună dicțiune. Arată avantajele dicțiunii, căci de a vorbi, de a recita și de a ceti bine este o adevérată artă. Spuse, că dicțiunea imbrățișeză calitățile gramaticale ale discursului. Prima

* Mic oraș francez, aprópe de Geneva; unde se póte visitá încă castelul ce Voltaire a locuit.

sa calitate in adevér este corectitudinea, de unde nașce claritatea. Ea are o artă care este armonia de unde nașce eleganța. Printre actori, díse dna Berton, mulți au o dicțiune destul de bună, câțiva o au foarte bună; dar de a reuni meritul dicțiunii cu talentul de scenă, étă ce este greu, étă ce este rar. Doue actrițe in secolul nostru au posedat acésta unire la gradul cel mai inalt: Dra Mars și dra Rachel. Alți actori o mie au mirat publicul prin un talent, dar din cauza neputinței séu a lenei, n'au cunoscut nici odată secretul frumoșei și bune dicțiuni.

In a doua conferință a recitat »Visul« de Alfred Musset, și al treilea act din »Ernani.«

In a treia a dat lectură comediei »Nu móre de bucurie« de dna Girardin și a recitat admirabil de bine »Stafia« de V. Hugo.

In a patra a cetit: »Diplomația căsătoriei,« piesă de dânsa énsaș; care este o perlă de frumuseță și plină de spirit. Regret că spațiul nu-mi permite de a face aci schița acestei originale piese. Dar consiliez pe tot acel ce se ocupă de literatură bună și sănătósă, de a ceti acésta operă.

Dna Berton părăsind Geneva pentru a face o călătorie literară in Elveția, mi-a promis că cu tótă vërsta sa inaintată, speră că póte va merge in România la București, unde voeșce a da câteva conferințe, ce sper că vor fi tot atât de bine gustate ca și aci in Geneva.

A. Dinga.

B o n b ó n e .

Se judecă un proces de divort.

— Este dovedit, díce președintele, că nu dormi nici odată acasă; că trătezi foarte reu pe soția dtale: că adesea chiar o și bați. Este ingrozitor, dle. să bați o femeie, și încă o femeie de 25 de ani.

Femeia, care plânge, se scólă repede de pe scaun:

— Am numai douedeci și patru de ani, dle președinte.

*

Cugetare chiñesă.

Când sabia e ruginită, când plugul e strălucitor, când inchisorile sânt deșarte, gránarele pline, scările templelor usate și cele ale tribunalelor acoperite cu erbă, când in fine mediicii umblă pe jos și brutarii călare, poporul este bine guvernát.

*

O frumósă devisă a unui cămătar:

»Ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, sută pentru sută.«

*

Intre stăpână și servitóra ei.

Stăpâna:

— Mario, dobitocia ta intrece ori-ce margine!.. Ai mai spart in salon un vas de porcelan, care eră cel puțin de trei secole!

— Dómne, cocónă, e in firea lucrului să fie așa . . . că de, cu cât ești mai bētrán, cu atât te spargi mai lesne! . . .

*

Păcală arátand o bróscă țestósă fiului seu:

— Veđi, dragul meu, cum adesea naturei i place să-și impartă darurile intr'un mod foarte nepotrivit. Ecă, de exemplu, acésta bróscă țestósă, care posedă in ea materia din care se pot face cei mai buni pepteni și care, cu tóte acestea, n'are cum să se serve de ei, căci n'are un singur fir de pēr.

*

Dna D... ș-a perdut soțul, pe care ȳcea că-l adoră. Peste un an se otări a contractă o a doua căsătorie, ceea ce făcu pe tóte persónele cari o cunoșceau să se mire fórte mult de acesta căsătorie neașteptată.

Una din prietenile sale vine să-i facă vizită.

— Cum, draga mea, acesta căsătorie? ... Este óre cu puțință? Dta pe care te credeam inconso-labilă.

— Ce vrei? impregiurările, ș-apoi ... viitorul meu soț este decorat.

— Nu înțeleg ce are ȳde-a face una cu alta ...

— Ah! draga mea! bietul meu soț, pe când eră in viétă, a dorit in totdeuna să fie decorat!

Maniele cător-va compositori.

Gluck, pentru a-și inferbintă imaginațiunea, tre-buiă să stea in mijlocul unei pașițe. Aci la aer liber, espus la arșița sórelni, avénd piano lângă densus și doue butelii de șampanie la o parte, scriea cele doue Iphigenii, plângerile lui Orpheu și amorul îndrăzneț al lui Paris.

Sarti, din contră preferă o cameră golă, vastă, obscură, luminată intr'un mod lugubru printr'o singură lampă suspensă in tavan: el nu găsiă cugetări musicale decât in mijlocul nopții și in tăcerea cea mai adâncă. In chipul acesta scrise el pe Medonte, rondul Mia Speranza și frumósa arie Dolce-campagna.

Salieri, eră obligat pentru a rodí imaginațiunea sa, să plece de acasă să străbată stradele cele mai frecventate ale orașului, mănecând bombóne, și avénd totdeuna in mână hărtie și creion pentru ca să noteze pe dată și să apuce din zbor fericitele idei ce-i treceau prin cap.

Paer, glumind cu amicii sei, vorbind mii de lucruri diverse, certându-și copții, poruncind slugilor sale, gálcevind-se cu nevésta și bucătăresa așă, mângăindu-și cănele și copistul seu, scrise Camil, Sargines și Achile.

Lui Cimarosa i plăcea asemenea zgomotul, și voiă ori când compunea, să fie inconjurat de amicii sei. El făcu astfel Horatii, Curiații și Căsătoria Secretă, améndoue celebre, dar mai cu sémă cea din urmă, in analele teatrului italian.

Sacchini nu putea face un cãntec, decă nu eră lângă Dulcenia sa, și decă micile sale pisici nu se jucau impregiurul lui. Musica sa grațiosă și seducătoare, se resimte de acesta fragedă și veselă societate.

Paissiello nu putea să compue decât stând in pat. Astfel scrise Nina, Barbiero de Siviglia, Molinaro și alte opere plăcute.

Lectura unui pasagiu al șfintilor părinți, séu al vre unui latin clasic, eră necesarie lui Zingareli pentru ca să improvizeze și să desfășure pe dată, in mai puțin de patru óre, un act intreg din Pyrrhus séu din Romeo și Julieta.

Amfossi avea un frate care promitea fórte mult, dar care a murit pré tinér. Acest compozitor nu putea serie o notă decât incongiurat de fripturi de clapon, cãrnați caldi și șuncă afumată.

Haydn, ca și Newton, singuratic, și cu mintea preocupată, cãlétoria prin ceruri, fără de a-și părăsi scaunul seu, cu inelul lui Friederic in deget, — ca cum ar fi fost acela al Angelinei care lăsând să vedă tot, făcea să fie invidibil acela care-l purtă — Haydn in aceste momente eră totdeuna imbrăcat in hainele sale de ceremonie.

Fără de a avé trebuință de altă escitațiune, imaginațiunea sa il transportă in mijlocul ángerilor și i desvãluia sorgintele divinei armonii.

Când reveniă in lumea reală, timpul ce-l fură studiul eră împărțit pentru vënëtoare, pentru Bosselli, amanta sa, și pentru amicii sei. Acestă viétă monotonă dar dulce, dură in timp de 30 ani; adecă până la mórtea prințului Niculae Esterhazy, vechiul seu protector.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Luptele Românilor. A eșit de sub tipar volumul II din importanta lucrare: »Luptele Românilor in rėsboiul din 1877—78« de dl T. C. Văcărescu, colonel in reserva armatei române. Acest volum, care tracetăză de »Luptele in Bulgaria« cuprinde peste 430 pagine, format mare. Se șcie, că acestă remarcabilă operă este premiată de Academia Română.

Carte de lectură pentru macedo-români. Societatea macedo-română »Lumina« din București a publicat concurs pentru o carte de lectură intocmită spre folosul macedo-românilor. Cartea s'a și compus. Autorul ei este dl Andrei Bagav, un tiner din Macedonia, care trăeșce la București și care in anii tre-cuți a seris și in fóia noastră sub pseudonimul »Dan Dry.« Cartea se va tipări la București și elevilor școlelor române din Macedonia se va împărți gratis, oprindu-se un numer de esemplare și pentru bibliotecile și pentru iubitorii de cultură in dialectul român. Ea este o mică enciclopedie poporală in dialectul macedo-român. Este cea dintéie carte de o asemenea intindere, care se publică in acest dialect. In ședința din dumineca trecută, ținută sub presidiul dlui Granda, Societatea a incuviințat a da autorului un cėsornic de aur cu acesta inscripție in dialectul macedo-român: »Andriului al Bagav, Sociata »Lumina,« 14 Cireșar 1887.»

Basme și legende străine. Dl I. S. Spartali, care a publicat și in fóia noastră mai multe novele și legende, a scos la lumină sub titlul de sus un volum mic, care conține douedeci de basme si legende scandinave, franceze, japoneze, turcești, persiane, mongole, chineze, germane. Prețul 1 leu.

Românișche Revue a dlui dr. Corneliu Diacovich a apărut și pe maiu-junie. In partea literară ne ofere traducerea odei »10 maiu 1881« a dlui V. Alecsandri, de dl Fischer: »Voinicul Florilor« poveste din Bucovina, de dr. Ioan al lui G. Sbiera, publicată in nrri trecuți ai foii nóstre și tradusă de dna Elena C. Densușian: un studiu lingvistic-istoric asupra cronicei lui Hurul și marea espedițiune militară in Moldova a regelui Ungariei Ladislau Cumanus, de Sim. Manguica. Mai cetim un raport despre iubileul Baritiu, despre Academia Română, apoi o recenziune asupra scrierii »Durch die Jahrhunderte« de Carmen Sylva. In partea sa politică sânt următorii articoli: Conferința națională din Sibiu. O scrisóre a dlui Alexandru Mocsonyi. Români in casa magnaților și un raport despre scrierea »Români« de Bergner.

Diaristic. Dl Cornel Pop Păcurar ș-a reneput lucrarea ca redactor respunđetor al »Tribunei.« — *Luminătorul* din Timișóra anunță, că nici pe departe n'a intrunit încă numerul de abonați spre a puté edá diarul, deci ca să nu se pótă face imputarea că redacțiunea a grăbit cu sistarea, diarul va eși deocamdată numai odată pe săptămână și anume sãmbãta. — *Posta*, vechiul diar conservator din Galați, va reapăre. — *Curierul Ialomiței*, un nou diar politic, va apăre in Călãrași. — *Ecoul* se numeșce un nou diar politic, care a inceput să iésă la Turnu-Mãgurele.

O nouă soriere de Bergner. A apărut și se află in deposit la librăria Socec din București o frumóșă publicațiune germană datorită penei autorului,

care a scris un volum asupra Transilvaniei, dl Rudolf Bergner. Volumul este intitulat »Rumaenien, eine Darstellung des Landes und der Leute.«

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Știri teatrale și musicale. *Dșora Corneliu Stanislav*, elevă a conservatorului musical din Viena, la concursul pianistelor a obținut dela juriu premiul întâiu, ca cea mai înaltă distincțiune și pe lângă această și o medalie dela societatea amatorilor musicali. — *Dl Manolescu* jăcă cu trupa sa tot la Craiova, unde este bine spriginit din partea publicului.

Ședință declamatorică musicală în Cluș. Tinerimea română care studiază la școlile medii din Cluș a ținut acolo la 28 iunie în casina română o ședință solemnă, la care a asistat și inteligența. S'a executat următoarea programă: 1. »Cuvânt de deschidere« rostit de presid. Victor Anceanu, stud. de cl. VIII. 2. »Când steluța,« quartet, intonat de corul vocal. 3. »Sentinela română,« poezie de V. Alecsandri, declamată de Clemente Barbu, stud. de cl. VIII. 4. »Doi ochi,« poezie și melodie de G. Ventură, cântată de dșora Maria Lăpușteanu. 5. »Copila orfană,« novelă, cetită de autorul Victor Anceanu, stud. de cl. VIII. 6. »Mai turnați-mi încă odată,« duet de Ios. Hartmann Stuntz, cântat de dl Ioan Popu și Vasile Lăpușteanu. 7. »O fată tinere pe patul morții« poezie de D. Bolintineanu, declamată de dșora Maria Nasta. 8. »Curisarea,« humoresc. cetit de autorul Victor Anceanu, stud. de cl. VIII. 9. »Rundunică« terțet, poezie de I. Nenișescu, melodia de I. Mureșan, cântat de dl Ioan Popu, Clemente Barbu, stud. de cl. VIII. și Alecsandru Bohățel, stud. de cl. VII. 10. »Balcanul și Carpatul,« poezie de V. Alecsandri, declamată de Aurel Drăgan, stud. de cl. V. 11. »Preghiera oratorio mell op. il nuvo Mosé« dell M. Rossini, quartet executat pe violin. I II și celo de Mibail Bohățel, stud. de cl. VI. Virgil Pop, stud. de cl. I, dl I. Pothorsky și Alecsandru Bohățel, stud. de cl. VII. 12. »Vorbire de închidere« rostită de Iuliu Bacociu, stud. de cl. VIII.

Concert în M. Ludoș. Inteligența română din M. Ludoș și giur invită la concertul împreunat cu danț ce se va aranja duminică, în 17 iulie st. n. a. c. în pavilionul din grădina »Hotelului Körmötzy.« Venitul e destinat în folosul edificării unei biserici greco-cat. în loc. Comitetul arangiator: Nicolau Solomon, protopop, președinte; Drd. Georgiu Moga v. președinte; Vasiliu Moga, pretor, cassar; Eugeniu Solomon, stud. med., secretar; Ioan Bocoș, med. cere., controlor; dr. Emiliu Gerasim, Demeter Dossios, Mercur Dossios, Georgiu Simu, Ioan Comșa, Aurel Pop, Laurențiu Gerasim, Romul Orbean, Stefan Banfi, Teodor Moga, Mariu Elecheș, Vasiliu Bocoș, Virgiliu Rusu.

Concertul din Sibiu al Societății germane de cântări »Männergesangs Verein« dat zilele trecute erăș a oferit privilegiu pentru doi Români d'a escelă în arta musicală. Primul e dl G. Dima, conducătorul chorului, care nu numai a dirigiat escelent, dar totodată a și figurat în programă cu o compoziție nouă, intitulată »Dintr'un albnm,« care a fost intimpinată cu aplause și la dorință chiar repetată. Al doilea a fost simpaticul nostru tenor dl G. Pop, care și de asta dată a dat probă de talentul seu frumos. Amendoi au făcut și în sêra aceea onore numelui român.

CE ENOU?

Știri personale. *Poetului Eminescu*, fiul județului Botoșani, care se află puțin mai bine, i s'a votat o subsistență de 120 lei pe lună, cu începerea dela 1 iunie, de cătră consiliul general al județului. —

Pr. Ssa episcopul Ioan Popasu s'a dus la Karlsbad, pentru căutarea sănătății sale; înainte d'a plecă, a trimis poporului din comuna Macedonia 100 fl., spre a-i alina pagubele produse prin inundare. — *Dl Vasile Dumbrava*, profesor la gimnasiul din Beins, a făcut censură profesorală la universitatea din Cluș, din științele naturale și din geografie. — *Dna Maria Hagi Dimitriu din Pitești* a dăruit din averea sa comunei Pitești o frumoasă moșie din județul Argeș și o păreche de case cu prăvălii, ca din venitul lor să se înființeze în orașul Pitești o școlă profesională de fete. — *Dl Dumitru Pop*, doctor în drept, depunând esamenul de avocat, a deschis cancelarie advocațială în Brașov, unde a și făcut practica de avocat până acuma. — *Dl Dumitru Ciuta*, doctor în drept, care a practicat advocatura în Deș, depunând censura de avocat, va deschide cancelarie advocațială în Năsăud. — *Dl N. Ganea*, cunoscutul nostru novelist, s'a confirmat în funcțiunea de primar al comunei urbane Iași, în locul decedatului D. Gusti. — *Dna Pulcheria Conta*, fiica protoiereului N. Conta din România, a depus, după cum spune »Le Martin,« esamenul de doctorat la facultatea de medicină din Paris, cu cel mai strălucit succes.

Hymen. *Dl Stefan Brattu*, supraveghietor financiar în Uj Pécs, s'a cununat cu dșora Elena Rachici în biserica gr. or. română din Măhala. — *Dl Alecsandru Mărcuș*, învățător ș-a incredințat la 28 iunie n. de fiitorea soție pe dșora Catalina Duma din Beins.

Moștenitorul de tron Rudolf a sosit la 7 iulie în Cernăuți, unde a fost intimpinat cu mare pompă: a descălecat în palatul presidentului țării. În ziua următoare a vizitat și reședința archiepiscopescă, precum și seminarul archiepiscopesc; la intrarea în reședință a fost bineventat în fruntea clerului de mitropolitul, carele a condus pe înaltul ôspe prin tôte salele și prin capela mitropolitană. Din Cernăuți Alțeta Sa a pornit prin alte părți ale Bucovinei, după cum anunțarăm, ér mâne duminică are să sosescă la Sighetul Marmației, de unde se va rentorce la Viena.

Esplorațiune botanică în Biharia. Dl Florian Pôrcius, membru al Academiei Române, dimpreună cu dl dr. A. P. Alexi, profesor la gimnasiul din Năsăud, vor veni în săptămâna viitoare la Oradea-mare, pentru ca de-acia să mergă în părțile Beinsului spre a studia Flora din munții Bihariei. Pr. Ssa părintele episcop Mihaiu Pavel le-a atașat pe profesorul dela gimnasiul din Beins, dl Vasiliu Dumbrava, dându-i și un ajutor de 100 fl. pentru această interesantă excursiune științifică.

Programa școlii de fete din Sibiu cu internat a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, pe anul școl. 1886/7, publicată de dr. D. P. Barcianu, director, are cuprinsul următor: 1. Necesitatea înființării de școle române pentru fete de Enea Hodoș. 2. Știri școlare. Din această programă se vede că: 1. Instrucțiunea sub conducerea dlui dr. D. Barcian ca director al școlii și internatului, o au provăduț învățătorii ordinari: Septimiu Albini, Sabin P. Barcianu, Aurelia Filipescu și Enea Hodoș; ca cateheți au funcționat pentru elevele gr. or. dl dr. Ilarion Pușcariu archimandrit și ases. cons., ér pentru elevele gr. cath. Nicolae Togan cooperador; ca instructori privați au funcționat dl George Dima, pentru instrucțiunea în piano, dșora Sabina Brote pentru instrucțiunea în piano și în limba franceasă. Personalul internatului a constat din: a) directorea internatului: Elena baronesă Popp; b) medic de casă: Dr. I. Moga; c) ajutóre: învățătoarea, guvernanta și bona. Eleve înmatriculate pro 1886/7 a fost: în clasa I 18; în clasa II 14; în clasa III 6; în clasa IV 5. În internat au fost cu totul 25. Mijlôcele

de învățământ constau din : 1. Biblioteca : cu 41 opuri parte donate parte cumpărate. 2. Colecțiuni și alte obiecte : a) din istoria naturală ; b) din geografie și istorie ; c) desemn și caligrafie ; d) pentru muzică : și e) pentru lucrul de mână. In fine programa cuprinde : 1. Date din cronica școlii și a internatului ; 2. Esamele și 3. Condițiuni de primire in școlă și internat.

Asociațiunea transilvană. Despărțământul Cluș, (director dr. Gr. Silași, actuar B. S. Podoba.) va ține adunarea sa generală la 17 iulie, in comuna Ascileulmic. Cu asta ocaziune comitetul va raportă despre activitatea sa, se vor inscrie membrii noi și se vor ceti disertatiunile arătate intēiu comitetului. — Despărțământul Cămpeni, (director Gerasim Candrea,) va ține adunarea sa generală in comuna Lupșa la 10 iulie, in biserica gr. or.

Intelligința română din Alba-Julia, in o conferință convocată de dl avocat Matei Nicola, a decis să facă o colectă pentru învățatorul de acolo Ioan Francu, care să pōtă luă parte la cursul de industrie al învățatorului Teodor F. Negruț din Mureș-Ludoș, care va propune impletitul coșercuțelor, auritul cadrelor de icōne și oglinzi, impletitul tapetelor, rogo-ginelor etc. Conferința a și început colecta, care se va continuă. In învățatorul Ioan Francu, după terminarea cursului, va propune cu începutul anului școlar viitor industria de casă, in ambele școle confesionale din Alba-Julia, ér dl avocat Nicolae Barbu a oferit să dea materialul trebuitor pentru instruire. Cu asta ocaziune s'a vorbit și de înființarea unei casine române și constătându-se trebuința, s'a decis a se convocă o conferință anume pentru scopul acesta. In ședința ținută apoi la 29 iunie s'a primit proiectul de statute elaborat de dl Matei Nicola și s'a decis a le subșterne spre aprobare.

Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și giur, publică concurs pentru postul de învățătoare la școla română privată elementară de fetețe din Abrud. Plata e 500 fl. și cvartir. Recurentele, afară de atestatele relative la cvalificațiune, au să dovedescă și aceea că șciu perfect românește, ungurește și germanește.

Reuniunea femeilor române din Brașov. Presidenta de pân'acuma a Reuniunii, dna Maria Secărean, dimisionând, in locul dsale s'a ales ca presidentă dna Agnes Dușoiu.

Esamenul școlii române de fetețe din Hațeg. Școla noastră din Hațeg, cu tōte că a fost începută cam târziu in anul acesta, totuși succesul a fost peste așteptare. Și meritul acesta il atribuim dșorei Cornelia Lupu, care abia de un an funcționează la noi, cu un succes esemplar, cu atât mai vērtoș, căci până acuma nu a funcționat nicăiri ca învățătoare. Dșora Cornelia Lupu dovedește un talent extraordinar pe terenul instrucțiunii și nu putem să facem alt ceva, decât să o felicităm din inimă pentru diligința ce și-a manifestat-o față de copilele din opidul nostru, pentru afabilitatea-i recunoscută de toți de ori ce confesiune și pentru succesul obținut. Iți eră mai mare dragul să auți in esamenul ținut la 5 iulie pe o copilă abia de 6 ani, cum declaméză poesia »Am o inimă in pept« de Carol Scrob, cu atâta vioiciune, elegantă și finetă. Actuala învățătoare, de și a absolvat preparandia de stat din Clușiu totuș a dovedit o desteritate așa de încântătoare in limba română, cu care au nutrit-o iubii sei părinți încă din frageda copilărie, cât am remas încântați. Pe lângă limba română nu i-a lipsit nici desteritatea in învățământul intuitiv de care are lipsă mai tare fiecare instructor, ca să inlesnescă ostenelele micelor copile desvoltându-le astfel spiritul pe acest teren. Lucru-

rile de mână încă nu a lipsit, ce erau cu o desteritate făcute de gingașele lor mânuțe. In general sūntem fōrte mulțămiiți cu esamenul, și dorim dșorei vieță indelungată, stăruință pe calea apucată ! Un ôspe.

Esplosiune de dinamită. La Jászberény in Ungaria s'a întēplat la 4 l. c. o mare nenorocire. Locontenentul Szakács instruuă pe pionerii călări despre in-trebuințarea dinamitei și spre acest scop avea cu sine doi funți de dinamită. El aprinse fitilul, care trebuia să arđă incet, ca toți să se pōtă depărtă ; fitilul luă iute foc și arđend mâna lui Szakács, el il lăsă să cadă ; fitilul cădū pe dinamită, care esplodă. Din 50 de soldați căți erau de față, 9 au murit și 38 au fost răniți, in-tre aceștia se află și 3 români.

Escursiune cu școlarii. Elevii școlii dela Herestreu de lângă București au pornit in escursiuni prin țēră insoțiți de unii din profesorii lor. Aceste escursiuni au de scop practica agriculturii, cunoșcerea rasei vitelor, cercetări geologice, mineralogice și etimologice, érborisație, visitarea pădurilor de munte și observarea industriilor forestiere, precum și pentru a face exerciție de topografie și de amenajamente.

Duel. Un corespundent al »Gazetei« scrie : Tre-cēnd prin Lugoș, mi s'a povestit un cas de duel ce s'a întēplat mercuri in 22 iunie a. c. in pădurea »Pogănești,« aprōpe de Lugoș, in-tre dnii Brosceanu, român, și Gidofalvi, maghiar, ambii asesori comita-tensii. Causa duelului a fost cuvintele de »būdös oláh« (Român puturos), cu cari l'a onorat Gidofalvi pe Brosceanu. Românul a provocat pe ungar și duelul s'a făcut cu pistole. Descărcând amēdoi due-lanții armele deodată și nefiind rănit nici unul, pisto-lele s'au încărcat din nou, dar acum aveau să se des-carce armele pe rēnd. Rēndul a fost al lui Gidofalvi ca a celui provocat ; el descărcă așa dar mai intēu pistolul, dar n'a nimerit. Atunci dl Brosceanu ș-a descărcat pistolul in aer. Astfel s'a terminat duelul.

Noul principe al Bulgariei. Sobrania bulgară in ședința sa dela 7 l. c. a proclamat de principe al Bulgariei pe prințul Ferdinand de Coburg. Noul prin-cipe s'a născut la 1861.

Ochii negri și ochii albastri. Dl de Condolle, dice La Nature, a studiat cestiunea culōrei ochilor negrii și ochilor albastrii. După tōte statisticele de până acum, rezultă că femeile au mai mult decât bărbații ochi de culōre nēgră, de și in general au pe-lea mai albă. Din o sută de persoane, culōrea ochilor este aceeaș ca a tatălui ș-a mamei ; cele cari, după culōrea ochilor, se deosebesc de tată și de mamă, se apropie de culōrea ochilor bunicului său bunicei. Dēcă indiviții se nasc din părinți cari au ochi de culori deosebite, moștenesc mai adesea culōrea nēgră decât culōrea albastră ; de unde rezultă, că propor-țiunea ochilor negrii crește dela o generațiune la alta. Acest fapt se potrivește cu rezultatele statis-ticeii privitoare la colorațiunea părului : este cunoscut că mai in tōtă Europa, chiar in părțile Nordului, pē-rul tinde a deveni mai inchis ; numărul persōnelor blonde scade, pe când numărul persōnelor ocheșe crește. Dl de Condolle admite, că contrastul culorilor constituie o atracțiune care reese din statistica căsătoriilor : femeilor cu ochi negrii le plac de pre-ferință bărbații cu ochi albastrii său căprui ; femeilor cu ochi albastrii său crăpui le plac bărbații cu ochi negrii. Mai mult persōnele cu ochi negrii se căsătoresc mai adesea unele cu altele, decât persō-nele cu ochi albastrii. Ținēnd sēmă de aceste di-verse fapte, se esplică de ce numărul persōnelor cu culōrea ochilor mai inchisă este mai mare

Din tinerețea dlui de Bismarck. Ecă o ciudată anecdotă privitoare la dl de Bismarck pe când se află

tinér. În timpul acela, comitele de Bismarck eră iuncăr, și nu se ocupă decât să bea, să călărească și să facă vânătoare. Într'una din zile se duse c'un prieten al seu să facă vânătoare de becaține pe un lac mocirlos. Lacul eră acoperit cu tot felul de arbori. Prietenul seu se aventură cu multă imprudență. Fiind scurt și gros, intră în mocirlă până la genunchi și apoi până la mișloc. Aflându-se în această pozițiune desperată, începă să strige și să chieime în ajutor pe prietenul seu. Domnul de Bismarck se apropiă încet de densul, uitându-se în toate părțile după becaține. — Te rog, vino mai repede de-mi dă ajutor, dișe nenorocitul, care se inamolise până la subțiori. Âncă un moment și voi fi pierdut. — Tovarășul meu iubit, respunse dl de Bismarck foarte liniștit, de sigur că n'ai să mai eși d'acolo și este cu neputință ca eu să-ți dau vr'un ajutor. Mi-ar fi foarte dureros ca să fiu martorul sfortărilor tale și să te vėd înăbușindu-te puțin câte puțin în această mocirlă desgustătoare. Ascultă, eu voi să te scutesc d'această lungă agonie și să-ți trântesc un glonte în cap; astfel vei muri mai repede și cu demnitate. — Ai inebuit? strigă nenorocitul prieten făcând sfortări desperate pentru a scăpă din situațiunea în care se află. Nu voi nici să me înăbușesc, nici să fiu impușcat; la dracu, ajută-me să es d'aici. — Dar dl de Bismarck punend pușca la ochi, respunse cu un ton grav: — Nu te mișcă, te rog, în timp de-o secundă. Am să sfērșesc îndată. Adio scumpul meu prieten, voi vorbi nenorocitei tale soții de momentele-ți din urmă. « Atunci, grōza indoi și întrei puterile nenorocitului. El făcū o mișcare atât de puternică din mâni și din picioare, încât putu să esă afară; și desperat veni d'abușele până lângă picioarele prietenului seu, dojenindu-l foarte aspru de purtarea lui. — Dl de Bismarck se mulțami să respundă, suridend: — Veđi, că am avut dreptate. Ș-a-poi, începū erăș să umble după becaține.

Necrolōge. *Iosif Seracin*, vice-colonel c. r. în pensiune, a încetat din viață la Caransebeș, în 28 iunie, în etate de 63 ani. — *Ioan Mladin*, notar comunal în pensiune, a reposat la Curtici, comitatul Arad, la 28 iunie, în etate de 68 ani.

Pentru dōmne tinere.

Spēlarea flanelor. Fă clăbuci mulți de săpun cu apă căldică și pune într'ēnsa efectele de flanelă. Adaogă o linguriță de amoniac (alcali volatil) la un litru de apă. Lasă efectele să stea în asemenea baie douespredede ori paispredede ore. Apoi le limpedești cu apă incropită și nu le storci. Le întinđi pe un cerșaf indoit și le lași astfel să se usuce la umbră.

Curățirea stofelor de mătase. Ca să le curăți și să le faci noi, șterge-le cu un burete inmuiat în apă și în spirt în părți egale, și calcă-le cu ferul pe partea cealaltă. Pentru corsete, ori care ar fi stofa, curățirea se face cu naftalină, prin mijlocul unei periuțe de unghii.

Să nu-ți asude mânilor. Pentru ca să nu mai fie mânilor unei cusătoare asudate la lucru, s'a probat următorul mijloc foarte simplu: O bucată de lut alb, care o a i la îndemână, o iai prin mâni din când în când, și astfel acestea nu vor mai fi asudate. — Pentru ca să aperi semințele zarzavetelor și florilor contra insectelor, șorecilor etc., pune-le înainte de a le sēmēnă cam câte 12—24 ore în acid fenic tare subțiat. Acesta nu strică nimic semințelor. — Ca să ții florile în pahar timp mai îndelungat, să pici în apă câteva picături de spirt.

Ghicitoare de semne.

De Iulia Ursu.

□2! 9..i, !8i || ..×#8*3
 ×#g..3 ..6√8..8*3
 ⊙3— □*i× #8.i ×i!□!×
 .i √ *3—#i □|| †3—8⊙□ !□
 C..89□ : 3†93 : □ !□
 √3□ √3#□ ?.:*†* !×!!

Terminul de deslegare e 20 iulie. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

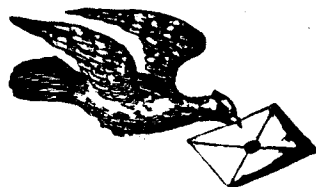
Deslegarea ghicitoare de șac din nr. 14:

După nor vine senin,
 După dulcēță pelin,
 După iubirea cea mare
 Mult amar și supărare.
 Poemă populară.

Deslegare bună ni-a sosit dela dōmnele și dșō-rele Victoria Em. Doctor n. Mircea, Elena Solomon, Viōra Milloī, Laura Pop, Cornelia Densușian, Paulina Oros, Stefania Pop, Maria Istin, Ana Ceontea, Mariōra Crainic, Cornelia Lupu, Cornelia Tăucean, Elena Bran, Veronica Istfay, Aurelia Suciū, Regina Lengyel, Maria Bratta, Lucreția Cosma, Iuliana Ioca, Valeria Pop Popescu, Sofia Botescu, Josefina Crișan și dela dnii Sever Barbu și Augustin Coltōr.

Premiul l'a dobândit dșōra Cornelia Tăucian în Nădlac.

Poșta Redacțiunii.

Solnoc. Abonamentul s'a primit.

Badeuți. Va eși și celalalt cât mai curēnd.

Singur în felul seu Nu corespunde nici ca fond, nici ca formă.

Impresiuni. Frase late, nepotrivite pentru un public cult.

O dorință. Cele patru strofe din început sūnt bune, dar continuarea și sfērșitul nu ne mulțameșc. Celelalte sūnt niște încercări slabe.

Orfana, Speranța și O nopțe pe câmpie. Este în ele ořeș-care abilitate pentru versuire, care ne îndemnă să te incuragiam, cu tōte că aceste încă nu se pot publică.

Călindarul sēptēmănei.

Diua sēpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
Dumineca 5. Ev. dela Mateiu c. 8, gl. 4, a invierii 5.		
Duminecă 28	Chir. și Ioane	10 Amalia
Luni 29	(†) Petru și Pavel	11 Amelberga
Martți 30	(†) Sinodul SS. Apost.	12 Henric
Mercuri 1	Cosma și Damian	13 Margareta
Joi 2	Vest. Preacuratei	14 Carolina
Vineri 3	Mart. Iacint	15 Imp. Apost.
Sâmbătă 4	Par. Andrei Crit.	16 Walter

Cătră abonatiilor noștri.

Cu numărul acesta se 'noheie semestrul prim ianuarie—iunie și treiluniul april—iunie. Rugăm pe aceia a căror abonamente vor espiră acuma, să binevoescă a le innoi de timpuriu, căci numai cu abonamente plătite regulat înainte putem să susținem fōia. Cei ce nu vreu să mai fie abonați, sūnt rugați a ne înștiință prin o cartă poștală să-i ștergem din registrul abonaților.

Cei ce încă nu ș-au achitat abonamentele, binevoescă a-și refui datoria până la finele lunei, plătind pe viitor înainte, căci în cazul contrar li se va sistă espedarea.